

بررسی ابعاد یک پویش اربعینی که پس از ۴ سال فراتر از دانشگاه‌ها فعالیت خواهد کرد

۳۳ هزار زائر در مدار حبیب خدمت می‌کنند

زهرامرضانی
سرنگار گروه دانشگاه

جاده نجف به کر بلا این روزها میزبان زائرانی ششده که به عشق امام حسین(ع) با پای پیاده مسیر ۸۰ کیلومتری بین دو شهر را طی می‌کنند تا هم‌زمان با اربعین، در بین الحرمین باشند. جمعیتی که هرچه جلوتر می‌رویم بر تعدادشان اضافه می‌شود به‌طوری‌که طی سال‌های گذشته در روزهای منتهی به اربعین، از ۲۰ میلیون نفر هم فراتر رفته است.

ایدهٔ پویش «در مدار حبیب» از چه زمانی و به چه دلیل شکل گرفته است؟

حسینی: در ابتدا باید بگویم امیدوارم فضای اربعین در شرایط پساشنگ، موقعیتی را فراهم کند تا مقاومت ملت ایران را به دنیا نشان دهد. واقعیت آن است که ایده این پویش بعد از کرونا شکل گرفت. در آن برهه برای اولین بار بود که پیاده‌روی اربعین را در فصل تابستان داشتیم و به همین دلیل اردوهای جهادی ما را که در فصل تابستان برگزار می‌شد، تحت الشعاع قرار می‌داد و به نوعی تهدید برای جهادی‌ها محسوب می‌شد؛ چراکه تب‌وتاب اربعین، کمی فضای اجتماعی را درگیر می‌کرد و ما نیز تلاش کردیم این تهدید را به فرصت تبدیل کنیم و به دنبال آن بودیم فعالیتی را که جهادی‌ها می‌توانند انجام دهند در بستر اربعین دنبال و نسبتی بین جهادی‌ها و اربعین تعریف کنیم و در همین مسیر ایده «در مدار حبیب» به تدریج شکل گرفت. جمعیتی که در بسیج دانشجویی و بین گروه‌های جهادی، در سال‌های قبل از راه‌اندازی پویش در مدار حبیب در قالب موکب‌های ثابت منسجم می‌شد، بیشتر از ۲۰ تا ۲۵ موکب نمی‌شد و جمعیتی که در این فضا درگیر می‌شد، نهایتاً سه هزار نفر از دانشجویان کل کشور در برمی‌گرفت. در آن برهه تلاش‌مان این بود که بتوانیم گستره بیشتری از دانشجویان را تجمع کنیم که سرانجام بعد از بررسی‌های مختلف، به همان ایده در مدار حبیب رسیدیم که به‌نوعی راه‌اندازی موکب‌های سیار بود.

از طریق پویش، این ادبیات را بین دانشجویان جا انداختیم که دانشجوی علاوه بر اینکه زائر امام حسین(ع) است، می‌تواند در عین حال خادم هم باشد. همچنین در ایده «طیب‌دوار» محوریت گسترش ارائه خدمات پزشکی بود؛ چراکه بعضاً اگر زائرانی در طول مسیر دچار مشکلی می‌شاید باید ۲۰ عمود را طی می‌کرد تا می‌توانست به یک موکب پزشکی برسد و هدف‌مان این بود که زائران طی مسیر هم امکان دسترسی به این خدمات را داشته باشند، همچنین به دنبال آن بودیم که دانشجویان بیشتری را در این پویش داشته باشیم- از جمله دانشگاه آزاد، ملی، مهارت و فنی و حرفه‌ای- تا هر کدام بسته به قابلیت‌هایی که دارند، بتوانند به زائران خدمت کنند.

محمدنیا: ایده این پویش در بدنه جهادی دانشجویی ازغدغه خدمت‌رسانی در تابستان شکل گرفت. از طرف دیگر به طور کلی نگرانی داشتیم که حسرت خدمت‌رسانی در مسیر پیاده‌روی به دل بسیاری می‌ماند؛ چراکه خدمت‌رسانی تا پیش از این ایده در

مسیر نجف به کر بلا چند الزام داشت و اولین آن حضور در موکب‌های ثابت بود و برای رسیدن به این موکب‌ها هم نیاز بود افراد به مسئولان موکب‌ها معرفی شوند. محدودیت دوم از لحاظ زمانی بود؛ چراکه افراد در هر موکب باید پنج روز تا یک هفته در موکب می‌ماندند، در حالی که بسیاری از زائران کسانی‌اند که به خاطر شرایط شغلی و شخصی، نهایتاً چند روز می‌توانند در این مراسم شرکت کنند. موضوع مهم دیگر اینکه در مدار حبیب‌را به‌عموم مردم شناسانندیم و پیشنهاد کردیم هر کسی که می‌خواهد در مسیر پیاده‌روی به زائران خدمت کند، می‌تواند با توجه به توانایی و مهارتی که دارد، این کار را دنبال کند، یعنی اگر فردی پزشک است به ارائه خدمات پزشکی بپردازد یا اگر مهارت طب سنتی دارد این مهارت را در طول مسیر به کار گیرد، حتی افرادی که توانایی‌شان بازی با کودکان و سرگرم کردن آنهاست، می‌توانند آن را در قالب خدمات سیار ارائه دهند و در اینجا ایده موکب سیار فرهنگی شکل گرفت.

اولین دوره از این پویش در چه سالی اجرایی شد؟

حسینی: سال ۱۴۰۱ و بلافاصله بعد از آغاز دوباره پیاده‌روی اربعین شاهد اجرای این پویش بودیم. طی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ جمعیت بسیارکمی به این مراسم می‌آمدند و عموم مردم تقریباً دوباره از ۱۴۰۱ در این مراسم شرکت کردند.

در طول سه سال گذشته، چه تعداد دانشجو در قالب در مدار حبیب به پیاده‌روی اربعین رفتند؟

حسینی: در سال اول تقریباً برآورد خودمان آن بود دانشجویان در قالب تیم‌های سه نفره در این پویش شرکت کنند، یعنی اعلام کردیم اگر تیم پزشکی داریم، یک پزشک حافظی باید حضور داشته باشد که بتواند تجویز دارو و... را انجام

رسمی به قدمت تاریخ که از همان سال‌های ابتدای واقعه کربلا از سوی ائمه پایه‌گذاری شده بود. مراسمی که نه فقط شیعیان، بلکه اهل سنت و مسیحیان و یهودیان را هم از سراسر دنیا به این جاده می‌کشاند تا این گونه تنها مراسم مذهبی باشد که شرکت‌کنندگان آن حتی از یک دین نیستند. تأمین نیازهای بیش از ۲۰ میلیون نفر در عرصه‌های مختلف پزشکی، غذایی و فرهنگی آن هم در یک مقطع کوتاه و در یک موقعیت مشخص، کار چندان آسانی نیست و طبیعتاً بار اصلی رفع نیازها هم بر عهده عراقی‌ها خواهد بود. قطعاً میزبانی از جمعیت بالا،

دهد، در کنار آن یک نفر از دانشجویان پرستاری و بهداشت را باید داشته باشیم که به اصطلاح کارهای تریاز را انجام دهد. نفر سوم هر چند می‌توانست از کادر درمان باشد، اما وظیفه‌اش انجام کارهای رسانه‌ای و روایتگری بود، در حوزه فرهنگی و فنی همین روال را دنبال می‌کردیم. در مجموع سال اول، دوهزار موکب سیار داشتیم که به تکنیک هزار تیم فرهنگی، ۵۰۰ تیم پزشکی و ۴۰۰ تیم طب سنتی و ۱۰۰ تا ۱۵۰ هم تیم موکب‌سیار فنی را شامل می‌شد. به عبارت دقیق‌تر در آن سال ۶ هزار نفر درگیر در مدار حبیب شدند. سال ۱۴۰۲ این تعداد به حدود پنج هزار تیم رسید که در مجموع ۱۵ هزار نفر را شاهد بودیم. البته در سال دوم تصور نمی‌کردیم که چنین استقبالی از سوی دانشجویان را داشته باشیم. سال گذشته نیز با رشد پنج برابری روبه‌رو شدیم و ۱۰ هزار موکب سیار را داشتیم. البته سال گذشته ثبت‌نام به صورت فردی را هم در دستور کار قرار دادیم و در کنار آن پنج هزار تیم فرهنگی و دوهزار تیم پزشکی و ۱۵۰۰ تیم هم در حوزه طب سنتی داشتیم. البته در این سال تیم‌های فنی را به دلیل محدودیت‌هایی در انتقال امکانات مورد نیاز حذف کردیم.

پیش‌بینی‌تان برای برگزاری چهارمین دوره در مدار حبیب از حیث مشارکت دانشجویان چگونه است؟

حسینی: امسال در حال ایجاد تغییراتی در مدل کار با هدف افزایش اثربخشی موکب‌های سیاریم تا این گونه شاهد خدمت‌رسانی جدی‌تری از سوی دانشجویان باشیم. همچنین از آنجا که احتمال دارد تا حدی تعداد زائران با توجه به شرایط پساشنگ از حیث کمیت، کاهش پیدا کند؛ طبیعتاً کمی از خدمت‌رسانی‌ها هم کاسته می‌شود، یعنی شاید حضور هلال‌احمر و یا مواکب درمانی کمی کاهش پیدا کند. با این حال اربعین فرصتی است که بتوان جریان مقاومت را به دنیا نشان دهد و قطعاً این صحنه نباید خالی بماند؛ به همین دلیل هدف آن است که خدمت‌رسانی امسال برای اولین بار کاملاً به خارج از مرز منتقل شود و اقلام در خاک عراق توزیع شود. سال‌های قبل به غیر از اقلام پزشکی که دست هلال‌احمر بود و لزوماً هم باید از داخل نجف توزیع می‌شد، اقلام مربوط به عرصه فرهنگی و طب سنتی از داخل کشور در اختیار تیم‌ها قرار می‌گرفت اما امسال راه افتادن موکب‌های سیار از ابتدای مسیر نجف به کر بلا شکل می‌گیرد و در آنجا اقلامی که مورد نیاز است در حدود ۶ ایستگاه به دست دانشجویان خواهد رسید. این کار باعث می‌شود دانشجویان بسته به توانایی و علاقه‌ای که دارند، اقلامشان را انتخاب کنند و به نوعی ارائه خدمات اختیاری شده، مثلاً به یک تیم بسته‌ای فرهنگی ارائه می‌شود و به افراد اعلام خواهد شد با این بسته می‌تواند برای ۲۰ یا ۵۰ کودک سریند تولید کنند یا پرده‌خوانی واقعه عاشورا و اربعین را داشته باشند یا نمایش عروسکی اجرا کنند.

چه تعداد اقلام فرهنگی قرار است در اربعین امسال بین دانشجویان شرکت‌کننده در مدار حبیب توزیع شود؟

حسینی: در حوزه فرهنگ، اقلام را دسته‌بندی‌های کوچک‌تری مانند سریند، نقاشی، نقالی، نمایش عروسکی و... تصمیم‌بندی کردیم ولی در مجموع برآورد آن است که ۹ هزار موکب سیار را داشته باشیم. به طور مثال ۳ هزار تیم سریند و ۳ هزار تیم نقاشی و... خواهیم داشت. شاید بد نباشد به این مسئله هم اشاره کنم که ۲ هزار تیم ما هم در قالب طیب‌دوار خواهد بود. با این حال تمرکز امسالمان در حوزه فرهنگی خواهد بود. در مجموع باید عنوان کرد پیش‌بینی مشارکت ۳۳ هزار دانشجو را برای در مدار حبیب امسال خواهیم داشت.

در صحبت‌هایتان عنوان کردید پیش‌بینی‌تان آن است که تعداد موکب‌های ثابت پزشکی و حضور جمعیت هلال احمر در اربعین پیش رو کاهش یابد، در این شرایط بهتر نبود که جمعیت تیم‌های طیب‌دوار را افزایش دهید؟

حسینی: ستاد بازسازی عتبات عالیات تکلیف کرده که همه مواکب در طول مسیر نجف به کر بلا تیم درمانی را داشته باشند. همچنین بر اساس شنیده‌ها قرار است ۴۵ کیلومتر از مسیر را به صورت مسقف درآورد که قطعاً این باعث می‌شود گرما هم کمتر ادیت‌کننده باشد. با این حال در طول ۳ سال اخیر به این نتیجه رسیدیم که قطعاً دانشجویان حاضر در طیب‌دوار اقدامات قابل توجهی را انجام داده‌اند. به همین دلیل پیش‌بینی‌مان آن است که ۲ هزار تیم با توجه به شرایط امسال می‌تواند باسختگویی نیازها باشد. البته از آنجایی که می‌خواهیم شبکه خادم- زائرانی را به عموم مردم هم معرفی کنیم، به دنبال آن هستیم تا شبکه‌های مختلف دیگر مانند شبکه هیئت دانشجویی، طلاب و

می‌طلبند تا خود مهمانان هم کمکی به کشور میزبان کنند و در همین راستا هم از سال ۱۴۰۱، دانشجویان جهادی کشورمان دست به کار شدند تا در قالب پویش «در مدار حبیب» به خدمت‌رسانی به زائران امام حسین(ع) بپردازند. پویشی که پا را از ارائه خدمت موکب‌های ثابت فراتر گذاشته و حالا هر زائری که در این پویش شرکت کند، خود می‌تواند باری از دوش دیگر زائران بردارد. با وجود اینکه در این پویش خبری از اعزام کاروان‌ها به پیاده‌روی اربعین نیست و تنها با تعیین مسیر خدمتگزاری و تأمین اقلام مورد نیاز، شرایط برای سفر چندروزه

دانشجویان بین‌الملل و دانش‌آموزان را هم درگیر این حوزه کنیم.

نحوه تعیین و ارائه خدمت‌رسانی از سوی دانشجویان و مردم در طول مسیر نجف به کر بلا چگونه نیازسنجی می‌شود؟

محمدنیا: از آنجایی که در سال اول و دوم روی شبکه دانشجویان جهادگر تمرکز داشتیم، با توجه به توانایی این دسته از دانشجویان روی عرصه تمرکز کردیم. یعنی ۳ و ۴ عرصه را در نظر گرفتیم و خدمت‌رسانی بر آن‌ها را تعریف کردیم. اما از سال گذشته و امسال مفهوم خدمت‌رسانی را بسط دادیم. فرض کنید آقایی توانایی انجام فعالیت‌های پزشکی ندارد و یا افرادی که توانایی کار فرهنگی دارند ولی در عین حال نمی‌توانند زمان زیادی را در موکب‌ها بمانند، چطور می‌توانند به خدمت‌رسانی مشغول شوند؟ در همین راستا بانیک ایده‌ای از خدماتی که هر زائر در طول مسیر می‌تواند انجام دهد، شکل دادیم که کوچک‌ترین آن ارائه یک لیوان آب به زائر است تا کمک به تعمیر کوله زائران و خدمات تخصصی پزشکی. در این بین، ۱۰ خدمت را هم مشخص و اعلام کردیم اقلام مورد نیاز برای ارائه آن‌ها را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهیم. اتفاق جالبی که از سال گذشته رخ داد، این بود بسیاری از افرادی که در پویش شرکت می‌کردند، خودشان نیز ایده جدید خدمت‌رسانی را ارائه می‌دادند. مثلاً یکی از خانم‌ها اعلام کرده بود در طول مسیر برای همراهان، زیارت عاشورا می‌خوانم.

امروز بانک ایده در مدار حبیب چه تعداد ایده دارد؟

محمدنیا: در حال حاضر ۵۰ ایده خدمت‌رسانی داریم که هرکسی می‌تواند آن را انجام دهد. البته باید این را هم بگویم مانند سال‌های گذشته، ایده‌های خدمت‌رسانی که به دستمان می‌رسید را دوباره بازنمایی می‌کردیم و امسال نیز بخش ایده‌ای را در سایت قرار داریم تا افراد ایده‌های جدیدشان را ارسال کنند و ما نیز با بازنمایی آن‌ها، شرایط را برای به کارگیری آن‌ها فراهم می‌کنیم. در حقیقت ما عرصه‌ها را به خدمت تغییر دادیم. به طور مثال گفتیم در عرصه فرهنگی، خدمت کودک‌شورا می‌تواند در طول مسیر اجرایی کرد. یا خدماتی را با توجه به مشکلاتی که زائران با آن روبه‌رو هستند، تعریف کردیم که یکی از آن‌ها همان تعمیر کوله زائران است. یک خدمت که از باز خورد سال‌های قبل داشتیم، آن بود که به نیروهای امنیتی مستقر در طول مسیر توجه زیادی نمی‌شود؛ درحالی‌که زمان زیادی را زیر آفتاب می‌مانند لباس و کفش‌هایشان نیز با توجه به شرایط جاده، خاکی می‌شود. در همین راستا برخی با یک واکس در طول مسیر پویش نیروهای امنیتی را تمیز می‌کردند که استقبال خوبی هم از این مسئله صورت گرفت. چنین بازخوردهایی باعث می‌شد تا مفهوم خدمت‌رسانی را بسط دهیم و تنها به عرصه فرهنگی و پزشکی خلاصه نکنیم.

نحوه تأیید تیم‌ها و ارائه اقلام بر اساس چه معیارهایی دنبال می‌شود؟
حسینی: گروه‌های جهادی افراد را تأیید می‌کنند و ما نیز بر همین اساس، به تیم‌ها و افراد اقلام فرهنگی را می‌دهیم و قطعاً بازوی نظارتی برای این کار تعیین نکرده‌ایم بلکه کار را از طریق مسیر اعتماد و اعتقاد جلو می‌بریم. البته در طول مسیر هم موکب‌هایی در نظر گرفته‌ایم که اگر تیمی اقلامش تمام شد، بتواند دوباره آن را تهیه کند و حتی اگر تیمی اقلامش زیاد بود بتواند آن را تحویل دهد. در همین راستا نیز در ورودی کر بلا، موکبی را در نظر گرفته‌ایم که بتوانیم اقلام مانده در دست تیم‌ها را جمع‌آوری کنیم و آن‌ها را برای سال بعد بوی کنیم. خوشبختانه مراجعه بالای از تیم‌ها را در این زمینه داریم به‌طوری‌که حتی مداد رنگی که نصفه شده را هم به این موکب تحویل می‌دهند. با عروسک‌هایی که برای نمایش عروسکی به تیم‌ها می‌دهیم، در پایان مسیری به موکب بازگردانده می‌شود. همچنین برای اینکه دینی بر گردن کسی نماند، در پایان مراسم پیامکی به‌صورت عمومی برای شرکت‌کنندگان در پویش ارسال می‌شود و در آنجا شماره حسابی اعلام می‌کنیم که اگر وسیله‌ای دست فردی مانده، در صورتی که دوست دارند، هزینه‌شان را واریز کنند.

بحث تأمین مالی برای خرید اقلام مورد نیاز چگونه دنبال می‌شود؟

حسینی: سال اولی که این کار را شروع کردیم، ۱۰۰ درصد اقلام از سوی سازمان بسیج دانشجویی تأمین اعتبار شد، البته این حوزه به غیر از عرصه پزشکی است که از سوی وزارت بهداشت و هلال احمر تهیه می‌شد. هر چه جلوتر آمدیم، بحث سهمیه‌بندی را برای تأمین مالی دنبال کردیم به‌طوری‌که در سال دوم، ۷۰ درصد از سوی سازمان بسیج و ۳۰ درصد از سوی خود تیم‌های شرکت‌کننده تأمین مالی شد. امسال هم شرایط متفاوت شده است،

زائران در حد بضاعت تسهیل می‌شود؛ اما در سال اول ۶ هزار و در سال دوم نیز ۱۵ هزار نفر در این پویش شرکت کردند. رقمی که برای امسال پیش‌بینی‌ها از مشارکت ۳۳ هزار دانشجو در پویش خبر می‌دهد؛ خادمانی که خودشان در زمره زائران هم تعریف می‌شوند. محمدرسول حسینی، معاون عملیات جهادی سازمان بسیج دانشجویی و رضا محمدنیا، دبیر پویش «در مدار حبیب» در میزگرد «فرهنگتگان» از چگونگی شکل‌گیری این ایده، مسیر طی شده در پویش و تغییرات صورت‌گرفته در اربعین امسال می‌گویند.

یعنی بستری را فراهم کردیم که اگر فردی می‌خواهد به اقلام تأمین شده، محصول جدیدی را اضافه کند، بتواند آن را در اختیار موکب‌ها بگذارد. مثلاً فردی نذر دارد که ۱۰۰ تا پیکسل اباعبدالله به این اقلام اضافه کند و می‌تواند آن را به موکب‌هایی که در طول مسیر تعبیه شده، تحویل دهد. امسال فضایی را فراهم کردیم که تیم‌ها در کنار آنکه می‌توانند اقلام را دریافت کنند، خودشان هم در صورت نیاز اقلامی را تحویل دهند. در فضای مرتبط با نهادها هم حضور وزارت بهداشت، هلال احمر، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، وزارت علوم، بنیاد برکت و ستاد فرمان اجرایی امام را شاهد هستیم که هم کمک مالی و هم تأمین امکانات را دنبال کرده‌اند.

همه اقلام مورد نیاز برای اربعین امسال تهیه شده است؟

حسینی: کمته اجرایی ما همین امروز در حال تهیه و خرید اقلام مورد نیازی است که ما باید به صورت ستادی تأمین کنیم. در این راستا نیز از مسئولیت اجتماعی برخی از شرکت‌ها و اصناف در این زمینه استفاده می‌کنیم. بد نیست این را هم بگویم که سال گذشته اعضای ستاد اجرایی ما وقتی به یکی از کاسب‌ها برای خرید مداد رنگی مراجعه و بحث فاکتور و پیش‌فاکتور را مطرح کرده بودند و زمانی که آن فروشنده متوجه قفسه شده بود، از سود خودش صرف‌نظر کرد. این قبیل اتفاقات نشان می‌دهد که مردم هم خودشان وقتی متوجه این داستان می‌شوند، حاضرند در این زمینه ورود کنند. از طرف دیگر عروسک‌ها را توسط زنان سرپرست خانوار تهیه کردیم و اینگونه هم حق‌الزحمه کارشان را پرداخت می‌کردیم و چون برخی از آن‌ها نذر می‌کردند، هزینه تأمین عروسک‌ها هم کمتر می‌شد.

یکی از موضوعات مهم درباره چنین حرکت‌هایی، پرداخت رسانه‌ای و داشتن روایت دست اول از اتفاقات رخ داده است، چه برنامه‌ریزی برای تحقق این حوزه صورت گرفته است؟

محمدنیا: آقای حسینی در صحبت‌هایشان اعلام کردند که موکب‌های سیار «در مدار حبیب» به صورت تیمی اعزام می‌شوند که یکی از افراد حاضر در تیم، مسئولیت کار رسانه‌ای را بر عهده دارد. برای این افراد هم آموزش‌هایی از قبل به صورت ویدئویی تهیه شده و در اختیارشان قرار خواهد گرفت. البته باید این را هم بگویم که سال‌های گذشته هم ویدئوها و عکس‌های خوبی را از تیم‌ها دریافت کردند. همچنین چند تیم هم به صورت متمرکز در مسیر پیاده‌روی اربعین در مواکب قرار دارند تا با تیم‌هایی که می‌خواهند اقلام را دریافت کنند، همراه شده و بتوانند روایت‌گری درستی از خدمت‌رسانی آن‌ها ارائه کنند. امسال کارویژه‌ای هم برای «در مدار حبیب» در نظر گرفته و قصد داریم یک اسستیزی را در جاده نجف به کر بلا داشته باشیم که البته احتمال دارد این اسستیز نیز به صورت سیار باشد، اما هدف آن است که بتوانیم کار رسانه‌ای جدی‌تری داشته باشیم. البته ۷۰ تا ۸۰ درصد روایت‌هایی که به دستمان می‌رسد، جزء روایت‌های مردمی است که از طریق همان تلفن همراه‌شان تهیه می‌شود.

حسینی: در اینجا باید بگویم که امسال کارهای جدیدی هم در عرصه فرهنگی خواهیم داشت که یکی از آن‌ها پرده‌خوانی آرش کمانگیر و به‌روزرسانی آن داستان با شرایط امروز است، یعنی به دنبال آن هستیم که کودکی که پای این پرده‌خوانی می‌نشیند، بتواند کاردستی پهباد هم تولید کند.

کارویژه‌ای برای زائران کشورهای مختلف و یا مشارکت آن‌ها در قالب موکب‌های سیار خواهیم داشت؟

حسینی: سال گذشته که در حقیقت سومین سال برگزاری در مدار حبیب بود، توانستیم در حوزه طیب‌دوار از ۵ یا ۶ کشور پزشک داشته‌یم. همچنین در حوزه فرهنگی به‌طور خاص چندین مجموعه سسوریه را داشتیم که اقلام هم دریافت کردند، اما به دلایل مختلف با تأخیر وارد کشور عراق شدند و زمان زیادی برای خدمت‌رسانی نداشتند. امسال هم تلاش می‌کنیم تا هم از لحاظ کیفیت و تعدد ملیت‌ها با هم شاهد این مسئله باشیم. حتی تلاش می‌کنیم تا مجموعه‌های فرهنگی عراق را هم داشتیم تا اینگونه بحث همدلی بین دو ملت را هم دنبال کنیم. علاوه بر آن از کشور لبنان، یمن، پاکستان و افغانستان هم در این دوره در «مدار حبیب» دعوت کرده‌ایم. حتی رازی‌نی‌هایی با جامعه‌المصطفی داشتیم تا اینگونه حضور ملیت‌های مختلف را پررنگ‌تر داشته باشیم. این را هم باید بگویم که عمده تلاش‌مان برای عرصه فرهنگی است؛ چراکه این حوزه هم عام‌تر است و هم بستر خدمت‌رسانی بیشتر است و می‌توان مخاطب بیشتری را درگیر کرد.

